

חוק התכנית להגדלת גמלאות הבטחת הכנסה לקשישים נזקקים ולסיוע לניצולי שואה (תיקוני חקיקה), התשס"ח-2008*

פרק א': מטרה

1. מטרת החוק מטרתו של חוק זה להגדיל את גמלאות הבטחת הכנסה לשם שיפור מצבם הכלכלי של קשישים נזקקים, ולקבוע הסדרים לסיוע לניצולי שואה.
2. תיקון חוק הבטחת הכנסה – מס' 32 תיקון חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980¹ (להלן – חוק הבטחת הכנסה), בתוספת השניה, במקום טור א' יבוא:

"טור א'

מי שהגיע לגיל הפרישה ומי שמקבל קצבת זקנה, שאירים או תלויים לפי חוק הביטוח

<u>אם מלאו לו 80 שנים</u>	<u>אם טרם מלאו לו 80 שנים</u>
30.8%	28.8%
45.6%	42.6%
55.7%	52.7%
65.8%	62.8%
50.6% פחות הסכום הבסיסי לילד	47.6% פחות הסכום הבסיסי לילד
60.7% פחות הסכום הבסיסי לילד	57.7% פחות הסכום הבסיסי לילד
50.6% פחות הסכום הבסיסי לילד	47.6% פחות הסכום הבסיסי לילד
60.7% פחות הסכום הבסיסי לילד.	57.7% פחות הסכום הבסיסי לילד

3. תיקון חוק הבטחת הכנסה – תחילה ותחולה תחילתה של התוספת השניה לחוק הבטחת הכנסה, כנוסחה בפרק זה, ביום כ"ה באדר ב' התשס"ח (1 באפריל 2008), והיא תחול על גמלה המשתלמת בעד היום האמור ואילך.

פרק ג': סיוע לניצולי שואה

4. בחוק הטבות לניצולי שואה נזקקים, התשס"ז-2007² (להלן – חוק ההטבות) –
- (1) בשם החוק, המילה "נזקקים" – תימחק;
- (2) בסעיף 1 –
- (א) ההגדרות "ניצול שואה נזקק" ו"הטבה" – יימחקו;
- (ב) לפני ההגדרה "השכרה ציבורית" יבוא:
- "ההסכם עם גרמניה" – ההסכם שנחתם ביום י"ב בתשרי התשנ"ג (9 באוקטובר 1992), בידי שר האוצר הפדרלי של גרמניה ובידי ועידת התביעות החומריות של יהודים נגד גרמניה**;

* התקבל בכנסת ביום כ"ו באדר א' התשס"ח (3 במרס 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 358, מיום י"ד בשבט התשס"ח (21 בינואר 2008), עמ' 346.

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 30; התשס"ח, עמ' 201.

² ס"ח התשס"ז, עמ' 47; התשס"ז, עמ' 375.

** העתק ההסכם מופקד בלשכה לשיקום נכים במשרד האוצר וכל אדם רשאי לעיין בו.

(ג) אחרי ההגדרה "מחוסר דיור" יבוא:

"מענק שנתי לפי חוק זה" – אחד מאלה:

(1) קצבת הבראה ונופש לפי סעיפים 5(ב)2 או 1(א)4, ולגבי ניצול שואה נוקק כמשמעותו בסעיף 5(א) – בתוספת מענק הטבות לפי סעיף 5(א)1;

(2) מענק הטבות לפי סעיף 5(ב)2;

"מענק שנתי לפי דין אחר" – מענק הטבות לפי סעיף 6 לחוק מעמד ותיקי מלחמת העולם השנייה, התש"ס-2000³, או מענק הטבות לפי סעיף 17 לחוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992⁴;

"קצבה בשל רדיפות הנאצים" – אחת מאלה:

(1) קצבה חודשית המשולמת על ידי הרפובליקה הפדרלית של גרמניה בשל רדיפות הנאצים, בהתאם לחוק הפדראלי לפיצויים (BEG)**;

(2) קצבה חודשית המשולמת לפי ההסכם עם גרמניה;

(3) קצבה חודשית המשולמת על ידי מדינת חוץ אחרת בקשר עם רדיפות הנאצים ועוזריהם;

(4) תגמול חודשי המשולם לפי חוק נכי רדיפות הנאצים;

(5) תגמול חודשי המשולם מכוח פרק א' לחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2001) (תיקון, ביטול והתליה של חקיקה שמקורה בהצעות חוק פרטיות), התשס"א-2001⁵;

(6) קצבה חודשית אחרת המשולמת בקשר עם רדיפות הנאצים ועוזריהם, שקבע השר באישור ועדת העליה הקליטה והתפוצות של הכנסת⁶;

(ד) אחרי ההגדרה "הרשות המוסמכת" יבוא:

"תגמול חד-פעמי לניצולי מחנות וגטאות" – אחד מאלה:

(1) תגמול חד-פעמי לפי סעיף 11(1) לחוק הגרמני להקמת קרן "זיכרון, אחריות ועתיד" מיום א' באב התש"ס (2 באוגוסט 2000) (להלן – החוק הגרמני להקמת הקרן)**;

(2) תגמול חד-פעמי לפי סעיף 2(1) לחוק האוסטרי להקמת הקרן "לפיוס, שלום ושיתוף פעולה" מיום ט"ז בתמוז התש"ס (19 ביולי 2000) (להלן – החוק האוסטרי להקמת הקרן)***;

(3) תגמול חד-פעמי ששולם בידי ועידת התביעות החומריות של יהודים נגד גרמניה, במימון הקרן האמורה בפסקה 2, לניצול שואה שעבד בעבודת פרך;

"הוועדה" – ועדת העליה הקליטה והתפוצות של הכנסת⁷;

³ ס"ח התש"ס, עמ' 178.

⁴ ס"ח התשנ"ב, עמ' 205.

⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 236.

⁶ העתק החוק מופקד בלשכה לשיקום נכים במשרד האוצר וכל אדם רשאי לעיין בו.

(3) במקום סעיפים 2 עד 5 לחוק ההטבות יבוא:

2. (א) "החלטה בדבר זכאות להטבות" (א) הוגשה בקשה לרשות המוסמכת לקבלת הטבות לפי חוק זה, תחליט הרשות המוסמכת אם מתקיימים במבקש תנאי הזכאות לקבלת ההטבות לפי סעיפים 3, 4, 5 או 5א.

(ב) לבקשה כאמור בסעיף קטן (א) יצורף טופס ויתור על סודיות לגבי מידע הנוגע להתקיימות תנאי הזכאות לקבלת ההטבות לפי סעיפים 3, 4, 5 או 5א, והסכמה לקבלת מידע כאמור המצוי בידי כל גוף הנמצא בישראל או במדינת חוץ, בנוסח שעליו תורה הרשות המוסמכת.

(א) אזורי ישראל הוא תושב ישראל, שמתקיימים בו כל אלה, זכאי להטבות המפורטות בסעיף קטן (ב):

(1) הוא קיבל תגמול חד-פעמי לניצולי מחנות וגטאות, או שהתקיים בו אחד מאלה:

(א) היה זכאי לתגמול כאמור בפסקאות (1) או (2) להגדרה "תגמול חד-פעמי לניצולי מחנות וגטאות", אם היה מגיש בקשה לקבלת התגמול עד המועד האחרון שנקבע לכך בחוקים המנויים באותן פסקאות;

(ב) הוא שהה במחנה או בגטו, שהוכר לפי ההסכם עם גרמניה ולא הוכר לפי סעיף 11(1) לחוק הגרמני להקמת הקרן או לפי סעיף 12(2) לחוק האוסטרי להקמת הקרן;

(2) הוא אינו מקבל קצבה בשל רדיפות הנאצים, והוא לא קיבל קצבה כאמור בעד התקופה או חלקה שתחילתה ביום תחילתו של חוק התכנית להגדלת גמלאות הבטחת הכנסה לקשישים נזקקים ולסיוע לניצולי שואה (תיקוני חקיקה), התשס"ח-2008 (להלן – יום תחילת התיקון);

(3) הוא אינו מקבל קצבה שהיא אחת מאלה:

(א) תגמול חודשי לפי חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954;

(ב) קצבה חודשית אחרת המשתלמת מאוצר המדינה, שקבע השר באישור הוועדה;

(4) הכנסתו ושווי רכושו אינם עולים על ההכנסה ושווי הרכוש השוללים את הזכאות לתשלום קצבה לפי ההסכם עם גרמניה.

(ב) ההטבות שלהן זכאי מי שמתקיים בו האמור בסעיף קטן (א) הן כמפורט להלן:

3. הטבות לניצול שואה ששהה במחנה ריכוז, בגטו או במחנה שעברו בו בעבודת פרך

⁶ ס"ח התשס"ח, עמ' 236.

⁷ ס"ח התשי"ד, עמ' 76.

(1) קצבה חודשית מאוצר המדינה בסכום של 1,000 שקלים חדשים; הסכום האמור יעודכן במועדים ובשיעורים שבהם מעודכן התגמול האמור בסעיף 4 לחוק נכי רדיפות הנאצים; בפסקה זו, "עדכון" – עדכון הנובע משינוי במדד או משינוי במשכורת כאמור בהגדרה "השכר הקובע" בסעיף ו(א) לחוק נכי רדיפות הנאצים;

(2) קצובת הבראה ונופש בעד שבעה ימים בסכום שיקבע השר; הקצובה לפי פסקה זו תשולם מאוצר המדינה ב־1 בינואר של כל שנה;

(3) הנחה בארנונה בשיעורים ולפי הכללים והתנאים שבהם היא ניתנת למקבל תגמול חודשי לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, ברשות המקומית שבה מתגורר הזכאי;

(4) פטור מתשלומי האגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה לפי חוק רשות השידור, התשכ"ה-1965⁸; הפטור לפי פסקה זו יינתן גם אם הזכאות היא רק של אחד מבני הזוג המתגוררים באותה יחידת דיור שבה נמצא מקלט הטלוויזיה.

אורח ישראלי שהוא תושב ישראל, המקבל קצבה חודשית לפי ההסכם עם גרמניה זכאי להטבות כמפורט להלן, ובלבד שאינו מקבל קצבה כאמור בפסקאות (4) ו־(5) להגדרה "קצבה בשל רדיפות הנאצים" או קצבה אחרת בשל רדיפות הנאצים ועוזריהם, שקבע השר באישור הוועדה, ולא קיבל קצבה כאמור בעד התקופה או חלקה שתחילתה ביום תחילת התיקון;

4. הטבות לניצול שואה המקבל קצבה לפי ההסכם עם גרמניה

(1) קצובת הבראה ונופש כאמור בסעיף 3(ב)(2);

(2) הנחה בארנונה כאמור בסעיף 3(ב)(3);

(3) פטור מתשלומי האגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה, כאמור בסעיף 3(ב)(4).

(א) בלי לגרוע מהוראות סעיפים 3 ו־4, הזכאי להטבות לפי אחד מהסעיפים האמורים, אשר מקבל גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980⁹ (בסעיף זה – ניצול שואה נזקק), זכאי גם להטבות כמפורט להלן:

5. הטבות לניצול שואה נזקק

(1) מענק הטבות בסכום של 4,000 שקלים חדשים, שישולם מאוצר המדינה ב־1 בינואר של כל שנה; הסכום האמור יעודכן ב־1 בדצמבר של כל שנה לפי שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, לאחרונה לפני יום העדכון, לעומת המדד שפרסמה לאחרונה לפני ה־1 בדצמבר של השנה הקודמת;

⁸ ס"ח התשכ"ה, עמ' 106.

⁹ ס"ח התשמ"א, עמ' 30.

(2) אם הוא זכאי לסיוע בתשלום שכר דירה ממשרד הבינוי והשיכון – תוספת בשיעור של 10% מסכום הסיוע שהוא זכאי לו.

(ב) שר הבינוי והשיכון, בהסכמת השר, יקבע הוראות, במסגרת שטח הפעולה של משרדו, בדבר מתן עדיפות לדירור בהשכרה ציבורית לניצולי שואה נוקקים מחוסרי דיוח, וכן לזכאים כאמור בסעיף 5א.

(ג) השר לקליטת העליה, בהסכמת השר, יקבע הוראות, במסגרת שטח הפעולה של משרדו, בדבר מתן עדיפות לדירור בהשכרה ציבורית לניצולי שואה נוקקים מחוסרי דיוח, וכן לזכאים כאמור בסעיף 5א.

(א) אזורי ישראלי שהוא תושב ישראל, שאינו זכאי להטבות לעניין הטבות לניצול שואה שמתקיימים בו תנאים מסוימים א.5. הוראה מיוחדת

הקבועות בסעיף 3 או 4, וזכאי לגמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, ומתקיימים בו כל אלה, זכאי להטבות המפורטות בסעיף קטן (ב):

(1) הוא קיבל תגמול חד-פעמי לפי החוק הגרמני להקמת הקרן, למעט יורש של ניצול שואה שקיבל תגמול לפי החוק האמור;

(2) הוא אינו מקבל קצבה כאמור בפסקאות (1), (2), (4) או (5) להגדרה "קצבה בשל רדיפות הנאצים", והוא לא קיבל קצבה כאמור בעד התקופה או חלקה שתחילתה ביום תחילת התיקון;

(3) הוא אינו מקבל תגמול חודשי לפי חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954.

(ב) ההטבות שלהן זכאי מי שמתקיים בו האמור בסעיף קטן (א) הן כמפורט להלן:

(1) פטור מתשלומי אגרה כאמור בסעיף 5(ב)(4);

(2) מענק הטבות כאמור בסעיף 5(א)(1);

(3) סיוע בשכר דירה כאמור בסעיף 5(א)(2);

(4) אחרי סעיף 6 לחוק ההטבות יבוא:

"תקופת הזכאות 6א. מי שהוחלט לגביו לפי סעיף 2 כי מתקיימים בו תנאי הזכאות לקבלת ההטבות לפי סעיפים 3, 4, 5 או 5א, זכאי להטבות אלה בעד התקופה שבה מתקיימים בו התנאים האמורים, החל ב־1 בחודש שבו הגיש את הבקשה לפי סעיף 2, ולגבי מענק שנתי לפי חוק זה, הנחה בארנונה כאמור בסעיפים 3(ב)(3) או 4(2), ופטור מתשלומי האגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה כאמור בסעיפים 3(ב)(4), 4(3) או 5(ב)(1) – החל ב־1 בינואר של השנה שבה הגיש את הבקשה";

(5) בסעיף 7 לחוק ההטבות –

(א) האמור בו יסומן "(א)", ובו, המילים "ניצול שואה נזקק" – יימחק, ובסופו יבוא "בסעיף קטן זה, 'הטבה' – הנחה בארנונה לפי סעיפים 3(ב)(3) או 4(2), או סיוע בתשלום שכר דירה לפי סעיפים 5(א)(2) או 5(ב)(3)";

(3) לגבי מי שאינו מקבל קצבה לפי ההסכם עם גרמניה ולא מתקיימים בו התנאים האמורים בסעיף 3(א) לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה – יראו אותו, החל ביום התחילה, כמי שניתנה לגביו החלטה בידי הרשות המוסמכת לפי סעיף 2 לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, כי מתקיימים בו התנאים האמורים בסעיף 5א(א) לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, בלא צורך בהגשת בקשה חדשה, אלא אם כן מצאה הרשות המוסמכת כי לא מתקיימים בו התנאים כאמור או כי חדל להתקיים בו תנאי מתנאים אלה.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א) –

(1) מי שמתקיים בו אחד מאלה, זכאי לקצבה חודשית לפי סעיף 3(ב)(1) לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, בעד התקופה שתחילתה ביום י"ט בתשרי התשס"ח (1 באוקטובר 2007), וכל עוד מתקיימים בו התנאים לקבלת ההטבות האמורות בסעיף 3(א) לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, וזאת על אף הוראות סעיף 6א לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה:

(א) מתקיים בו האמור בסעיף קטן (ב)(2);

(ב) הוא הגיש בקשה לפי סעיף 2 לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, לקבלת ההטבות האמורות, עד יום ד' בטבת התשס"ט (31 בדצמבר 2008), או שהגיש בקשה כאמור לאחר מועד זה וקיימים טעמים מיוחדים שיירשמו שבשלהם נמנע ממנו להגיש את הבקשה עד המועד האמור, והרשות המוסמכת החליטה לגביו, לפי הוראות סעיף 2 האמור, כי מתקיימים בו תנאי הזכאות לקבלת ההטבות האמורות;

(2) מי שמתקיים בו אחד מאלה, זכאי לקבלת הנחה בארנונה, לפטור מתשלומי אגרה או לקבלת מענק הטבות, לפי סעיפים 3(ב)(3) ו-4, (4) ו-4 או 5(א)(1) לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, לפי העניין, בעד התקופה שתחילתה ביום כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008), וכל עוד מתקיימים בו התנאים לקבלת הטבה כאמור:

(א) מתקיים בו האמור בסעיף קטן (ב)(1) או (2), לפי העניין;

(ב) הוא הגיש בקשה, לפי סעיף 2 לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, לקבלת הטבה כאמור, עד יום ד' בטבת התשס"ט (31 בדצמבר 2008), והרשות המוסמכת החליטה לגביו, לפי הוראות סעיף 2 האמור, כי מתקיימים בו תנאי הזכאות לקבלת ההטבה;

(3) מי שמתקיים בו אחד מאלה, זכאי לפטור מתשלומי אגרה או לקבלת מענק הטבות לפי סעיף 5(א)(ב)(1) או (2) לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, לפי העניין, בעד התקופה שתחילתה ביום כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008), וכל עוד מתקיימים בו התנאים לקבלת ההטבות כאמור:

(א) מתקיים בו האמור בסעיף קטן (ב)(3);

(ב) הוא הגיש בקשה, לפי סעיף 2 לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, לקבלת הטבה כאמור, עד יום ד' בטבת התשס"ט (31 בדצמבר 2008), והרשות המוסמכת החליטה לגביו, לפי הוראות סעיף 2 האמור, כי מתקיימים בו תנאי הזכאות לקבלת ההטבה;

(4) מי שזכאי למענק הטבות לפי סעיפים 5(א)(1) או 5(ב)(2) לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, בעד שנת 2008, אינו זכאי למענק הטבות לפי סעיף 5 לחוק ההטבות, כנוסחו ערב יום התחילה, בעד אותה שנה;

5) תחילתם של סעיפים 3(ב) ו-4(1) לחוק ההטבות, כנוסחם בפרק זה, ביום ה' בטבת התשס"ט (1 בינואר 2009); לא תשולם קצובת הבראה ונופש לפי הסעיפים האמורים בעד התקופה שקדמה ליום תחילתם.

ד) בשנת 2008 יקראו את סעיף 5(א) לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, כך שבמקום "ב-1 בינואר של כל שנה" יבוא "ב-1 באפריל 2008".

ה) בסעיף זה, "ההסכם עם גרמניה" ו"הרשות המוסמכת" – כהגדרתם בסעיף 1 לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה.

6.

א) בסעיף זה, "ההסדר הזמני" – הסדר למתן הטבה לניצולי שואה זכאים יוצאי מחנות וגטאות, לפי החלטת הממשלה מס' 2898 מיום כ"ח בטבת התשס"ח (6 בינואר 2008).

ב) תוקף ההסדר הזמני יפוג ביום התחילה.

ג) מי שהוכר לפי ההסדר הזמני כזכאי להטבה, יראו אותו, החל ביום התחילה, כמי שמתקיימים בו התנאים האמורים בסעיף 3(א) לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, בלא צורך בהגשת בקשה לפי סעיף 2 לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, אלא אם כן מצאה הרשות המוסמכת כי לא מתקיימים בו התנאים כאמור או כי חדל להתקיים בו תנאי מתנאים אלה; לענין זה, "הרשות המוסמכת" – כהגדרתה בסעיף 5(ה).

ד) שולמו לזכאי הטבות לפי ההסדר הזמני, לא ישולמו לו אותן ההטבות, לפי חוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, בעד אותה תקופה.

ה) הרואה את עצמו נפגע מהחלטה שניתנה מכוח ההסדר הזמני רשאי לערור עליה לפני ועדת עררים, ויחולו הוראות סעיף 6 לחוק ההטבות; נפתח הליך בבית משפט בענין החלטה כאמור לפני יום התחילה, יעביר בית המשפט את הדיון בהליך האמור לוועדת העררים בהתאם להוראות סעיף 6 האמור, אלא אם כן החליט אחרת.

ו) הוראות סעיף 8א לחוק ההטבות, כנוסחו בפרק זה, יחולו גם על הטבה שניתנה לפי ההסדר הזמני.

הסדר זמני לתשלום לניצולי שואה ששהו במחנה ריכוז, בגטו או במחנה שעבדו בו בעבודת פרך

יצחק הרצוג
שר הרווחה והשירותים
החברתיים

רוני בר-און
שר האוצר

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה